

การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการจำแนกผู้ป่วยเบาหวานด้วยภูมิปัญญาไทย

Software Development for Classifying Diabetics under Thai Wisdom

20

อ.วัฒนา ชยธวัช

คณะการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต

บทคัดย่อ

ภูมิปัญญาไทยเกี่ยวกับการทำนายสุขภาพโดยวิธีการแพทย์แผนไทย สามารถจำแนกโดยธาตุกำเนิด ฤดูสมมุติฐาน ๓ ฤดูสมมุติฐาน ๖ และตำแหน่งพระอาทิตย์ ที่คำนวณจากประมาณการวันปฏิสนธิ สำหรับวิธีโหราศาสตร์ไทยใช้การคำนวณตำแหน่งดาว 10 พระ เติมนใน 12 ราศีรอบโลกและลัคนาจากข้อมูลวัน เวลา และสถานที่เกิดของบุคคล เพื่อให้การคำนวณตำแหน่งดาวทำได้รวดเร็วถูกต้องจึงได้พัฒนาเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปขึ้น แล้วนำมาทดสอบการใช้งานกับนักศึกษา คณะการแพทย์แผนตะวันออก จำนวน 113 คน ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2553 พบว่า 90.27% ของกลุ่มตัวอย่างแสดงความพึงพอใจต่อการใช้งานโปรแกรมโดยรวมในระดับ "มาก" และ "มากที่สุด"

การจำแนกสถิติของผู้ป่วยเบาหวานโรงพยาบาลปทุมธานี จำนวน 3,283 คน ด้วยการคำนวณตามวิธีการแพทย์แผนไทย พบว่า ธาตุกำเนิด มีธาตุน้ำเป็นอันดับหนึ่ง 34.48% ธาตุไฟ 24.08% ธาตุลม 22.35% และธาตุดิน 19.10% ฤดูสมมุติฐาน ๓ มีสัดส่วนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ฤดูที่ 2.3 ที่ 18.23% ฤดูที่ 2.2 ที่ 15.20% และ ฤดูที่ 1.1 ที่ 11.54% ตามลำดับ ฤดูสมมุติฐาน ๖ มีสัดส่วนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ฤดูที่ 4.2 ที่ 14.24% ฤดูที่ 4.1 ที่ 10.77% และ ฤดูที่ 3.1 ที่ 7.43% ตามลำดับ และตำแหน่งพระอาทิตย์ มีสัดส่วนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ราศี ๖ ตุลย์ ที่ 18.51% ราศี ๗ พิจิตร ที่ 10.49% และ ราศี ๔ สิงห์ ที่ 9.47% ตามลำดับ ส่วนการคำนวณโดยวิธี โหราศาสตร์ไทยตำแหน่ง พระอาทิตย์ของผู้ป่วยเบาหวานโดยรวมพระอาทิตย์สถิตยใน ราศีเมถุน (ธาตุลม) 23.6% พิจิก (ธาตุน้ำ) 9.9% และธนู (ธาตุไฟ) 8.2%

การจำแนกสถิติผู้ป่วยเบาหวานโรงพยาบาลบ้านนา จำนวน 639 คน โดยการคำนวณวิธีโหราศาสตร์ไทย พบว่า ตำแหน่งพระอาทิตย์สถิตย ผู้ป่วยเบาหวานอยู่ในราศีมากที่สุด 4 อันดับได้แก่ ธนู (ธาตุไฟ) 11.27% เมถุน (ธาตุลม) 10.95% มังกร (ธาตุดิน) 9.39% และกรกฎ (ธาตุน้ำ) 9.39% การทดสอบทางสถิติปฏิเสธว่าสัดส่วนผู้ป่วยเบาหวาน จำแนกตามตำแหน่งพระอาทิตย์เป็นการกระจายแบบสมมาตร ลัคนา สัดส่วนผู้ป่วยในราศีมากที่สุด 4 อันดับได้แก่ พิจิก 11.58% สิงห์ 11.11% กรกฎ 9.55% และ ธนู 9.55% แต่เมื่อทำการทดสอบความ

สอดคล้องต่อกัน (Goodness-of-fit test $\chi^2 \alpha = .05, df = 11$) กับเกณฑ์อันโตนาที่ แล้วพบว่า สัดส่วนผู้ป่วยเบาหวานแต่ละราศีไม่แตกต่างกัน สัดส่วนผู้ป่วยเบาหวานมากกว่าค่าเฉลี่ย ($1/12 = 8.33\%$) คือ พระอาทิตย์ทางเป็น 6 และ 12 จากลัคนา พระจันทร์ ทางเป็น 9 อังคาร เป็น 10 พฤหัส เป็น 10 ราหู เป็น 1 (กุม/ทับลัคนา) มฤตยู เป็น 10 และ 11 แก่ลัคนา

คำสำคัญ : การแพทย์แผนไทย โหราศาสตร์ ลัคนา โรคเบาหวาน

Abstract

The study aimed to investigate the body types, season of the years and position of the Sun derived from estimated fertilized date used in Thai traditional medicine health prediction, the planet position in zodiac sign, and ascendant in a function of date, time and place of birth according to Thai astrological wisdom. In order to gain accuracy and speed in planets positions calculation, the software package was developed for Oriental Medicine students to use. The software was implemented with the 113 subjects in the first semester of the academic year 2010. The result showed that 90.27% of the students perceived the developed software at the satisfaction level of "very satisfied" and "satisfied".

Using Thai traditional medicine technique with 3,283 diabetics from Pathumthani Hospital, the results showed that **body types** were 34.48% Water, 24.08% Fire, 22.35% Wind, and 19.10% Earth. The first three highest percentage in **3 seasons/year** classification were season 2.3, season 2.2, and season 1.1 at 18.23%, 15.20% and 11.54% respectively, for **6 seasons/year** classification; season 4.2, season 4.1, and season 3.1 were 14.24%, 10.77% and 7.43% respectively, and for the position of **the Sun in zodiac signs** were Libra, Scorpio and Leo at 18.51%, 10.49%, and 9.47% respectively. When calculated by Thai astrology, **the Sun in zodiac signs** were Gemini (Wind) 23.58%, Scorpio (Water) 9.87%, and Sagittarius (Fire) 8.22%.

By applying Thai astrology calculation to the 639 diabetics of Banna Hospital, the first four signs of their **Sun position** were in Sagittarius (Fire) 11.27%, Gemini (Wind) 10.95%, Capricorn (Earth) 9.39%, and Cancer (Water) 9.39%. The Chi-square goodness-of-fit test ($\chi^2 = .05, df = 11$) showed that their distribution was

not in a uniform distribution. Their **ascendants** were in Scorpio 11.58%, Leo 11.11%, Cancer 9.55%, and Sagittarius 9.55%. The Chi-square of the test suggested that the distribution of the ascendants of the sample group corresponded to the fraction of time in a day for each sign. The proportion of patients was more than the average of 8.33% with The Sun: 6 signs and 12 signs, The Moon: 9 signs, Mars: 10 signs, Rahu: on top of ascendant and Uranus: 10 signs and 11 signs.

Keywords : Thai Traditional Medicine, Astrology, Ascendant, Diabetes

บทนำ

การแพทย์แผนไทยใช้ธาตุกำเนิดจากพระคัมภีร์ปฐุมจินดา ซึ่งกำหนดตามตำแหน่งพระอาทิตย์ ที่คำนวณจากประมาณการวันปฏิสนธิเทียบกับช่วงเวลาย่างขึ้นข้างแรมของเดือนตามปฏิทินจันทรคติ ทำนายจุดอ่อนสุขภาพของบุคคลว่าธาตุใดจะกำเริบ หย่อน หรือพิการ แต่เนื่องจากการกำหนดปฏิทินจันทรคติของไทยใช้วิธีการคำนวณตามพระคัมภีร์สุริยยาตร์ร่วมกับการใช้วิจารณ์ญาณของผู้จัดทำ ในการกำหนดให้ปีใดเป็นปีอธิมาศหรืออธิกวาร ทำให้เกิดการนำข้อกำหนดทางการแพทย์แผนไทยไปผูกไว้กับปฏิทินที่ปรับเปลี่ยนได้ วันขึ้นแรมของเดือนในปฏิทินจันทรคติจึงไม่สอดคล้องกับตำแหน่งพระอาทิตย์แต่อย่างใด ขณะเดียวกันก็มีการเสนอให้ใช้การคำนวณตำแหน่งพระอาทิตย์จากวัน เวลา และสถานที่เกิดตามวิธีการโหราศาสตร์ไทย ทำให้ได้ตำแหน่งพระอาทิตย์ที่ถูกต้อง เพราะมีกฎเกณฑ์การคำนวณเป็นราศี องศาปีดาที่มีข้อกำหนดคงที่ตามพระคัมภีร์สุริยยาตร์ การกำหนดตำแหน่งพระอาทิตย์สามารถใช้ปฏิทินโหร ซึ่งจะแสดงตำแหน่งพระอาทิตย์เป็นราศี องศาปีดาที่เวลา 24:00 น. ของวันใดๆ ตามเวลามาตรฐานประเทศ

ไทย ถ้าต้องการตำแหน่งพระอาทิตย์ตามเวลาเกิด ก็จะต้องคำนวณ โดยเทียบกับตำแหน่งพระอาทิตย์ที่เวลา 24:00 น. ของวันก่อนหน้านั้นว่าในเวลา 24 ชั่วโมง พระอาทิตย์เดินทางได้กี่องศา ณ เวลาที่เกิดนั้นได้ผ่านไปแล้วก็ชั่วโมง พระอาทิตย์จะเดินทางต่อไปได้ อีกกี่องศาก็จะทราบตำแหน่งของพระอาทิตย์ได้

การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณตำแหน่งดาวตามพระคัมภีร์สุริยยาตร์จะช่วยให้สามารถคำนวณตำแหน่งพระอาทิตย์จากข้อมูลวัน เวลา และสถานที่เกิดได้ถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว และลดข้อผิดพลาด สนับสนุนการเรียนการสอนและการศึกษาวิจัย เนื่องจากสามารถใช้คำนวณข้อมูลของผู้ป่วยจำนวนมาก อีกทั้งยังสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในการทำนายจุดอ่อนสุขภาพตามหลักแพทย์-แผนไทยและโหราเวชศาสตร์ ซึ่งแต่เดิมจะใช้เพียงช่วงเวลาย่างขึ้นข้างแรมของเดือนตามปฏิทินจันทรคติที่กำหนดไว้ในพระคัมภีร์ปฐุมจินดาและพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจฉัยเท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

การคำนวณแบบการแพทย์แผนไทย หมายถึง การคำนวณที่ใช้ข้อกำหนดตามเงื่อนไข ช่วงเวลาข้างขึ้นข้างแรมเดือนตามปฏิทินจันทรคติ ที่ระบุไว้ในพระคัมภีร์ปฐมจินดา และพระคัมภีร์ สมุฏฐานวินิจฉัย ได้แก่ อาตุกำเนิด ฤดูแล้ง ๓ ฤดูแล้ง ๖ และตำแหน่งพระอาทิตย์ว่าอยู่ใน ราศีใด

การคำนวณแบบโหราศาสตร์ไทย หมายถึง การคำนวณที่ใช้วิธีการตามพระคัมภีร์ สूरียาตร์ในการคำนวณตำแหน่งดาว และใช้หลัก อันโตนาตีในการคำนวณลัคนา ได้แก่ ตำแหน่งดาว 10 ดวง และลัคนา

จักรราศี หมายถึง กลุ่มดาว 12 กลุ่ม ที่โคจรรอบโลก 360 องศา เริ่มจาก เมษ พฤษภ เมถุน กรกฎ สิงห์ กันย์ ตุลย์ พิจิก ธนู มังกร กุมภ์ มীন ราศีละ 30 องศา

วิมรรค หมายถึง เส้นทางเดินของพระ อาทิตย์รอบโลก เมื่อกำหนดโลกเป็นศูนย์กลาง

ราศี หมายถึง ส่วนของวงกลมรอบโลก 30 องศา หรือ หมู่ดาวที่มีของเขต 1 ราศี

ลัคนา หมายถึง ตำแหน่งพระอาทิตย์ ณ เวลาเกิด บวกกับเวลาเกิดห่างจากรุ่งอรุณ ณ ตำบล ที่เกิด

สมมุติ หมายถึง ตำแหน่งดาว หรือการ คำนวณตำแหน่งดาวว่าอยู่ในราศีใด หรือว่ามีราศี องศา ลิปดา ฟลิปดาที่เท่าใด โดยเริ่มตำแหน่งศูนย์ ที่ราศีเมษ

อันโตนาตี หมายถึง เกณฑ์กำหนด สัดส่วนของวันสำหรับผู้ที่มีพระอาทิตย์สถิตย์ ในราศีต่างๆ ณ เวลาเกิดว่าเวลาเกิดห่างจากรุ่ง อรุณของบุคคลนั้น ๆ จะมีลัคนาอยู่ในราศีใด

เรือนภพ หมายถึง วงกลม 12 แทนจักร ราศี ที่ได้ลงตำแหน่งดาวต่างๆ และได้ลงลัคนา "ลั" ว่าอยู่ในราศีใดแล้ว

ดาวทำมุมกับลัคนา หรือตำแหน่งดาว นับจากลัคนา หมายถึง การนับระยะเป็นราศีว่า ดาวนั้นอยู่ห่างจากลัคนากี่ราศี โดยเริ่มนับจาก 1 ที่ลัคนา และ เป็น 2, 3, ..., 12 โดยการนับทวน เข็มนาฬิกา กรณีที่เป็น 1 เรียกว่า ทับลัคน์ เป็น 7 เรียกว่า เล็งลัคน์ และเป็น 4 กับ 10 เรียกว่า โยคหน้ากับโยคหลังตามลำดับ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อ การคำนวณตำแหน่งดาวตามพระคัมภีร์สूरียาตร์ โดยศึกษาการเขียนโปรแกรมจากอาจารย์พลตรี บุญนาค ทองเนียม ผู้เชี่ยวชาญการจัดทำปฏิทิน ด้วยคอมพิวเตอร์ สอบเทียบผลโปรแกรมที่สร้างขึ้นกับปฏิทินโหราที่ใช้กันทั่วไปคือปฏิทินของอาจารย์ ทองเจือ อ่างแก้ว นอกจากนี้ยังเพิ่มขีดความสามารถของโปรแกรมโดยสามารถแสดงผล สูตรยาในมหาพิภคทั่วไปถึงสอดคล้องกับตำแหน่ง พระอาทิตย์ด้วย จึงเรียกโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นนี้ว่า "โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการปรับธาตุด้วยมหาพิภค ทั่วไป"

2. เก็บข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษา คณะการแพทย์แผนตะวันออก ที่ศึกษาวิชาการ แพทย์แผนไทยเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรม สำเร็จรูปคำนวณตำแหน่งดาวที่พัฒนาขึ้น

3. การวิจัยผู้ป่วยเบาหวาน

(ก) ทำการเก็บข้อมูลวันเดือนปีเกิดของผู้ป่วยเบาหวาน จากโรงพยาบาลปทุมธานี จำนวน 2,283 คน เมื่อจำแนกตามตำแหน่งพระอาทิตย์ จำนวนผู้ป่วยเบาหวานมีสัดส่วนอยู่ในแต่ละราศีแตกต่างกันไปจากค่าเฉลี่ย (100/12 = 8.33%) หรือไม่

(ข) เก็บข้อมูลวันเดือนปีเกิดเวลาเกิด และจังหวัดที่เกิดของผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลบ้านนา จังหวัดนครนายก จำนวน 639 คน เพื่อศึกษาว่า ตำแหน่งพระอาทิตย์และลัคนาของผู้ป่วยเบาหวานมีสัดส่วนอยู่ในราศีต่างๆ แตกต่างไปจากค่าเฉลี่ยหรือไม่ และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งดาวทั้งสิบดวงทำมุมกับลัคนา มีสัดส่วนแตกต่างไปจากค่าเฉลี่ยหรือไม่

(ค) ประมวลผลข้อมูลผู้ป่วยเบาหวาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่พัฒนาขึ้นคำนวณตำแหน่งพระอาทิตย์ ลัคนา และตำแหน่งดาวที่ทำมุมกับลัคนา จากตำแหน่งพระอาทิตย์สามารถแนะนำตำรับยาในมหาพิภดทั่วไปที่มีสัดส่วนตัวยาสอดคล้องกับสภาวะของธาตุ ตามตำแหน่งพระอาทิตย์อีกด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกข้อมูลวันเกิดผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลปทุมธานี
2. แบบบันทึกข้อมูลวันเกิด เวลาเกิด และสถานที่เกิด ผู้ป่วยเบาหวานโรงพยาบาลบ้านนา
3. แบบสอบถามความคิดเห็นในการออกแบบและการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปการปรับธาตุด้วยมหาพิภดทั่วไป โดยใช้เกณฑ์วัดระดับความคิดเห็นของหน่วยตัวอย่างด้วย Likert Scale 5 ระดับ โดยสำรวจระดับความพึงพอใจในการใช้งานและระดับความความคิดเห็นต่อการทำนายจุดอ่อนสุขภาพ
4. โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการปรับธาตุด้วยมหาพิภดทั่วไป ใช้ในการคำนวณตำแหน่งพระอาทิตย์ในวันเกิดของผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลปทุมธานี คำนวณตำแหน่งดาว 10 ดวง และลัคนาของผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลบ้านนา และทดสอบการใช้งานกับนักศึกษาคณะการแพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต
5. โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน ที่คำนวณโดยใช้วิธีการเทียบกับช่วงเวลาตามปฏิทินจันทรคติ ในการคำนวณธาตุกำเนิด ฤดูแล้ง ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว และตำแหน่งพระอาทิตย์ของผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลปทุมธานี โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือนนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปีการศึกษา 2550

The Sun in Twelve Zodiac Signs by V.J.

ชื่อ-นามสกุล นายทดสอบ โปรแกรม

เกิดวันที่ 07 เดือน พ.ย. พ.ศ. 2553

เวลา 12:00 น. HH:MM เช่น 18:45

จังหวัด กรุงเทพมหานคร

O.K.

เกิดวันอาทิตย์ ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 12 ปีชวด
ที่เกิด กรุงเทพมหานคร ลองดูดู 100:30E
พระอาทิตย์ ๑ สถิตย์ในราศี ๑๒
ที่ตำแหน่ง = 06 ราศี 20 องศา 09 ลintang

จุดล่อนสุขภาพ
วาโยธาตุหย่อน สัตตธาตุระคนให้เป็นเหตุ
ก็คืออาการ
ภาวะหัวใจขาดเลือด เส้นฝอยตีบตัน

ยาในมหาพิภพทั่วไปใช้คุมหรือปรับสมดุลธาตุ คือ
ลูกสมอไทย 4 ส่วน
เถาสะค้าน 16 ส่วน
เม็สดงไทย 8 ส่วน
ดอกคันทรี 2 ส่วน
รากเจตมูลเพลิง 1 ส่วน
รากชะพลู 3 ส่วน
เหง้าชิงเท้า 0.5 ส่วน

เพื่อการศึกษาศาสตร์เวทศาสตร์
ศึกษาสถิตย์ที่ราศี = มังกร 09 ราศี 09 องศา 31 ลintang

Clear print printPreview

Vadhana Jayathavaj
June 2010
081-918-4467

รูปที่ 1 จอภาพโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการปรับธาตุด้วยมหาพิภพทั่วไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบ่งได้เป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. นักศึกษาคณะการแพทย์แผนตะวันออก

เพื่อศึกษาถึงความสะดวกในการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป ในการคำนวณตำแหน่งพระอาทิตย์ ธาตุกำเริบหย่อนพิการ สัดส่วนของตัวยาในตำรับยามหาพิภพทั่วไป และการพิมพ์รายงาน ได้ทำการ สานิตให้นักศึกษาชมการใช้งานโปรแกรม และให้มีโอกาสใช้งานด้วยตนเอง แล้วให้ตอบแบบสอบถาม ในรายวิชา ORM 226 ผดุงครรภ์ไทย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียน ทั้งสิ้น 179 คน โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเป็นสื่อการสอนในส่วนของพิธีกรรม ความเชื่อเกี่ยวกับ มารดาและทารกตามหลักการแพทย์แผนไทย มีผู้ตอบแบบสอบถาม 113 คน

2. ผู้ป่วยเบาหวานที่ใช้บริการโรงพยาบาลปทุมธานี ใน พ.ศ. 2552

ผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้ดูแลระบบงานคอมพิวเตอร์ และได้ข้อมูลวันเกิดของผู้ป่วยเบาหวาน ที่มาใช้บริการโรงพยาบาลปทุมธานีในปี พ.ศ.2552 ทั้งสิ้น 4,392 คน เมื่อตัดผู้ที่ไม่ทราบวันเกิดออกไป จะเหลือจำนวนผู้ป่วยที่นำไปใช้ในการประมวลผล 3,283 คน

3. ผู้ป่วยเบาหวานที่มาใช้บริการโรงพยาบาลบ้านนา จังหวัดนครนายก ระหว่างเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม พ.ศ.2552 มีผู้ป่วยที่ยินดีตอบแบบสอบถาม (Convenience Sampling)ทั้งสิ้น 639 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การศึกษาเพื่อการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปการปรับสมดุลธาตุด้วยมหากัณฑ์ไปประมวลผลแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบจอภาพ การบันทึกข้อมูล บุ่มคำสั่ง การแสดงผลบนจอภาพ และรูปแบบการพิมพ์รายงาน โดยใช้ Likert Scale 5 อันดับ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบตารางทำการแจกแจงความถี่ คำนวณสัดส่วนร้อยละ

2. การศึกษาผู้ป่วยเบาหวานเกี่ยวกับธาตุกำเนิด ฤดูสมุฏฐาน ๓ ฤดูสมุฏฐาน ๖ และตำแหน่งของพระอาทิตย์ตามวันเกิดตามวิธีการแพทย์แผนไทย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน คำนวณแล้วใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบตารางทำการแจกแจงความถี่ คำนวณสัดส่วนร้อยละ หาความสัมพันธ์โดยการทดสอบสัดส่วน (Proportional Z-test) และความสอดคล้องกับเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง (Chi-square Goodness-of-Fit Test)

3. การศึกษาผู้ป่วยเบาหวานว่ามีตำแหน่งพระอาทิตย์ ลัคนา และตำแหน่งดาวจากลัคนาตามวิธีโหราศาสตร์ โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการปรับธาตุด้วยมหากัณฑ์ไป ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบตารางทำการแจกแจงความถี่ คำนวณสัดส่วนร้อยละ หาความสัมพันธ์

โดยการทดสอบสัดส่วน (Proportional Z-test) และความสอดคล้องกับเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง (Chi-square Goodness-of-Fit Test)

สถิติที่ใช้

การทดสอบสัดส่วน Proportional Z-test และการทดสอบความสอดคล้องกันของการกระจาย (Chi-square Goodness-of-Fit Test) ถูกนำมาใช้ ดังนี้

เนื่องจากการคำนวณด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยนั้น มีวิธีการระบุว่าเป็นธาตุกำเนิดใด 4 วิธี ถ้าการแจกแจงความถี่มีการกระจายแบบสม่ำเสมอ (Uniform Distribution) แล้ว ในการศึกษาแบบ Retrospective Study ก็จะพบว่า ผู้ป่วยเบาหวานกระจายอยู่ในแต่ละธาตุไม่แตกต่างกัน นั่นคือ มีผู้ป่วยธาตุละ 25% (100/4) ในทำนองเดียวกันกับการกำหนดจุดอ่อนสุขภาพตามฤดูสมุฏฐาน ๓ สามารถระบุว่าเป็นสมุฏฐานใดได้ 9 วิธี นั่นคือ มีผู้ป่วยสมุฏฐานละ 11.1111% (100/9) สำหรับฤดูสมุฏฐาน ๖ จะมีผู้ป่วยสมุฏฐานละ 5.5555% (100/18) ส่วนตำแหน่งพระอาทิตย์สถิตยในราศีจะมีผู้ป่วย ราศีละ 8.3333% (100/12) ซึ่งหากมีความเชื่อว่าทุกคนมีโอกาสเป็นผู้ป่วยเบาหวานได้เท่าๆ กันแล้ว การทดสอบสัดส่วน Proportional Z-test ก็จะทำให้ทราบว่าวิธีใดที่มีสัดส่วนผู้ป่วยสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อย่างไรก็ตาม การแจกแจงความถี่ที่มาจากช่วงจำนวนวันแต่ละช่วงที่ไม่เท่ากันของแต่ละวิธี ก็อาจเป็นสาเหตุทำให้มีสัดส่วนผู้ป่วยเบาหวานในบางวิธีมากกว่าวิธีอื่นได้ ดังนั้น การทดสอบความสอดคล้องกันของการกระจาย (Chi-square Goodness-of -Fit Test) ถูกนำมาใช้เพื่อทดสอบ

ว่ามีการกระจายเป็นไปตามเกณฑ์ที่ใช้ในการ
แจกแจงความถี่หรือไม่ เช่น การทดสอบการ
กระจายความถี่ของผู้ป่วยเบาหวานตามฤดูสมมุติฐาน
๓ เทียบกับการกระจายของจำนวนวันในแต่ละ
สมมุติฐานของฤดูสมมุติฐาน ๓ หรือการทดสอบการ
กระจายความถี่ของผู้ป่วยเบาหวานตามลัคนาเทียบ
กับการกระจายของจำนวนอันโตนาทีในแต่ละ
ลัคนา ซึ่งถ้าไม่ปฏิเสธสมมติฐานว่ามีการกระจาย
เหมือนกันแล้ว ก็แปลว่ามีโอกาสพบผู้ป่วยเบาหวาน
ในแต่ละวิธีที่จำแนกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาในการ ใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปปรับธาตุด้วย มหาพิภคทั่วไป

1.1 ความพึงพอใจของนักศึกษาเกี่ยวกับ
การใช้งานโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น

จากเกณฑ์วัดระดับความพึงพอใจ 5
ระดับ นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับ 4 และ
5 ในหัวข้อต่อไปนี้

- 95.58% ของนักศึกษาพึงพอใจการ
เรียกโปรแกรมใช้งาน
- 86.73% ของนักศึกษาพึงพอใจ
ความสะดวกในการบันทึกข้อมูล
- 83.19% ของนักศึกษาพึงพอใจการ
เลือกปุ่มเพื่อให้โปรแกรมทำงาน
- 82.30% ของนักศึกษาพึงพอใจการ
รายงานบนจอภาพด้านรูปแบบ
และวิธีการ
- 82.30% ของนักศึกษาพึงพอใจ
รูปแบบรายงานที่พิมพ์ออกทาง
เครื่องพิมพ์ และ

- 90.27% ของนักศึกษาพึงพอใจการ
ใช้งานโปรแกรมโดยรวม

1.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการ
ยอมรับคำทำนายจุดอ่อนสุขภาพ

นักศึกษาจำนวน 22.12% เห็นว่า คำ
ทำนายตรงกับภาวะสุขภาพที่เป็นอยู่และนักศึกษา
จำนวน 60.18% เห็นว่าคำ ทำนายมีความสอดคล้อง
กับภาวะสุขภาพเพียงบางส่วน

1.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อผล
กระทบต่อภาพลักษณ์การแพทย์แผนไทย

เมื่อมีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
ร่วมด้วย 70.37% ของนักศึกษาเห็นว่า "ช่วยให้
เข้าถึงพระคัมภีร์ได้ง่าย/การแพทย์แผนไทย ดู
ทันสมัยขึ้น"

2. ผลการจำแนกผู้ป่วยเบาหวานโรงพยาบาล ปทุมธานี

2.1 ผลการจำแนกผู้ป่วยเมื่อคำนวณด้วย
วิธีการแพทย์แผนไทย

การประมวลผลข้อมูลผู้ป่วยตามวิธี
การแพทย์แผนไทยได้ใช้ "โปรแกรมสำเร็จรูป
วิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน" ซึ่งจำแนกตามช่วงวันขึ้น/
แรมเดือนตามปฏิทินจันทรคติกำหนดธาตุกำเนิด
ฤดูสมมุติฐาน ๓ ฤดูสมมุติฐาน ๖ และตำแหน่งพระ
อาทิตย์

2.1.1 ธาตุกำเนิด

ธาตุกำเนิดโดยรวมไม่จำแนก
เพศ มีธาตุน้ำเป็นอันดับหนึ่ง 34.48% ธาตุไฟ
24.08% ธาตุลม 22.35% และธาตุดิน 19.10%
เพศชายและเพศหญิงมีสัดส่วนใกล้เคียงกับ
สัดส่วนโดยรวม การทดสอบสัดส่วนพบว่า ผู้ป่วย
เบาหวานมีธาตุน้ำสูงกว่าค่าเฉลี่ย (ธาตุละ 25%)
และการทดสอบสัดส่วนผู้ป่วยเบาหวานก็พบว่า ไม่

สอดคล้องกับสัดส่วนของจำนวนวันในการจำแนก
ธาตุกำเนิด

2.1.2 ฤดูแล้ง ฤดูแล้ง ๓

ผู้ป่วยเบาหวานโดยรวม มีฤดูแล้ง
ฤดูแล้ง ๓ ใน 3 อันดับแรก คือฤดูแล้งที่ 2.3 ที่ 18.23%
ฤดูแล้งที่ 2.2 ที่ 15.20% และฤดูแล้งที่ 1.1 ที่ 11.54%
ตามลำดับ การทดสอบสัดส่วนฤดูแล้งฤดูแล้ง ๓
ฤดูแล้งที่ 2.3 และฤดูแล้งที่ 2.2 มีสัดส่วน มากกว่าค่าเฉลี่ย
(ฤดูแล้ง 11.11%) ทั้งเพศชาย เพศหญิงและโดยรวม
การทดสอบความสอดคล้องกันระหว่างสัดส่วน
ผู้ป่วยกับสัดส่วนจำนวน วันของการแจกแจงฤดูแล้ง
ฤดูแล้ง ๓ พบว่า ไม่มีความสอดคล้องกัน

2.1.3 ฤดูแล้ง ฤดูแล้ง ๖

ผู้ป่วยเบาหวานโดยรวม มีฤดูแล้ง
ฤดูแล้ง ๖ ใน 3 อันดับแรก คือ ฤดูแล้งที่ 4.2 ที่
14.24% ฤดูแล้งที่ 4.1 ที่ 10.77% และฤดูแล้งที่ 3.1 ที่
7.43% ตามลำดับ การทดสอบสัดส่วนฤดูแล้งฤดูแล้ง ๖
ฤดูแล้งที่ 4.2, 4.1 และ 3.1 มีสัดส่วนมากกว่า
ค่าเฉลี่ย (ฤดูแล้ง 5.55%) ทั้งเพศชาย เพศหญิง
และโดยรวม การทดสอบความสอดคล้องกัน
ระหว่างสัดส่วนผู้ป่วยกับสัดส่วนจำนวนวันของการ
แจกแจงฤดูแล้งฤดูแล้ง ๖ พบว่า ไม่มีความสอดคล้อง
กัน

2.1.4 ตำแหน่งพระอาทิตย์

ผู้ป่วยเบาหวานโดยรวม มี
ตำแหน่งพระอาทิตย์ใน 3 อันดับแรก คือ ราศี ๖
ตุลย์ที่ 18.51% ราศี ๗ พิจิก ที่ 10.49% และ ราศี
๔ สิงห์ ที่ 9.47% ตามลำดับ การทดสอบสัดส่วน
ตำแหน่งพระอาทิตย์ ว่ามีสัดส่วนมากกว่าค่าเฉลี่ย
(ราศีละ 8.33%) พบว่า ราศี ๖ ตุลย์ ราศี ๗ พิจิก
มีสัดส่วนมากกว่าค่าเฉลี่ยทั้งเพศชาย เพศหญิง
และโดยรวม ส่วนราศี ๔ สิงห์ นั้น เพศชาย
ไม่แตกต่างไปจากค่าเฉลี่ย แต่เพศหญิงและโดย

รวมมีสัดส่วนมากกว่าค่าเฉลี่ย การทดสอบความ
สอดคล้องกันระหว่างสัดส่วนผู้ป่วยกับสัดส่วน
จำนวนวันของการแจกแจงตำแหน่งพระอาทิตย์
พบว่า ไม่มีความสอดคล้องกัน

2.2 ผลการจำแนกผู้ป่วยเมื่อคำนวณด้วย วิธีโหราศาสตร์ไทย

จากข้อมูลผู้ป่วยที่มีเพียงวันเกิด
ไม่ทราบเวลาเกิด จึงใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการ
ปรับธาตุด้วยมหาพิศัตต์ทั่วไป คำนวณตำแหน่งพระ
อาทิตย์ที่เวลา 24.00 น. เป็นค่าประมาณ (เนื่องจาก
พระอาทิตย์โคจรวันละประมาณ 1 องศา เมื่อ 30
องศา เป็น 1 ราศี การจะเปลี่ยนราศีต้องใช้เวลาราว
30 วัน) ส่วนลัคนาและดาวที่ทำมุมกับลัคนาไม่
สามารถคำนวณได้

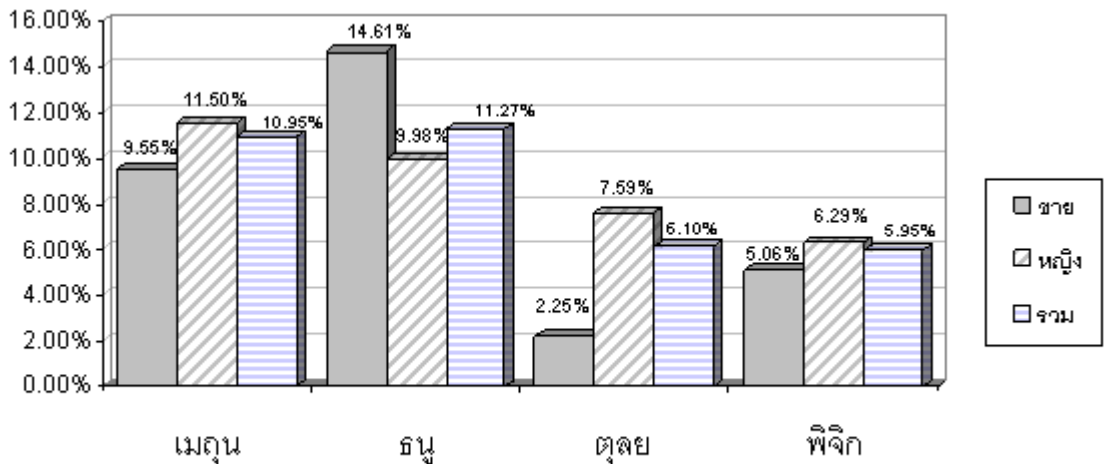
2.2.1 ตำแหน่งพระอาทิตย์

ผู้ป่วยเบาหวานโดยรวม พระ
อาทิตย์สถิตในราศีเมถุน (ธาตุลม) 23.6% พิจิก
(ธาตุน้ำ) 9.9% และธนู (ธาตุไฟ) 8.2% จากการ
ทดสอบสัดส่วนของผู้ป่วยที่มีพระอาทิตย์สถิต
ในราศีเมถุน มีสัดส่วนมากกว่าค่าเฉลี่ย 8.33%
(100/12) ทั้งเพศชาย เพศหญิง และโดยรวม ส่วน
ราศีพิจิก มีสัดส่วนสูงกว่าค่าเฉลี่ยในเพศหญิง และ
โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

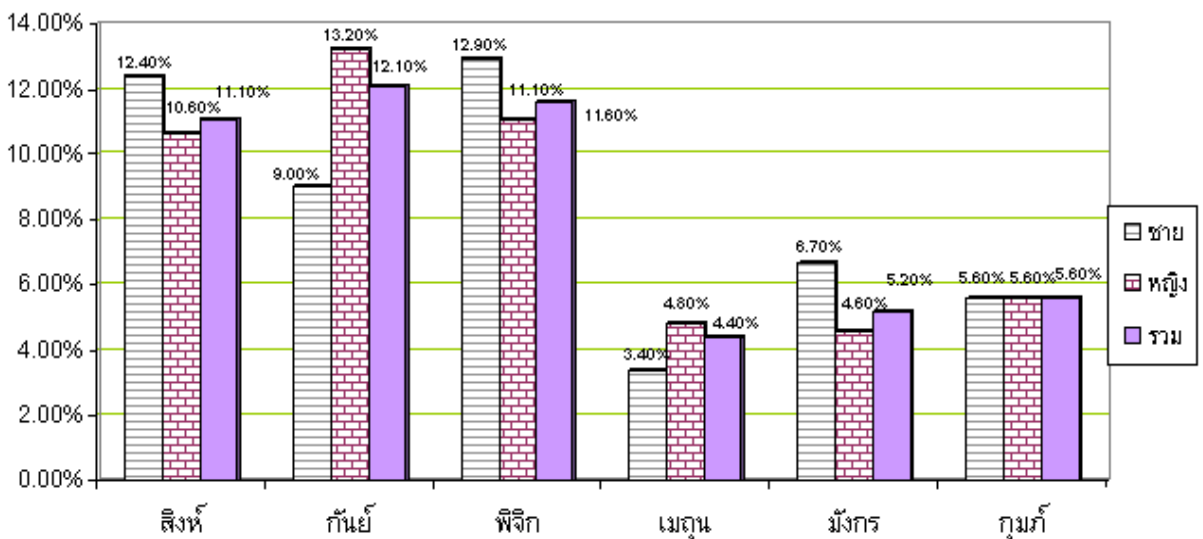
3. ผลการจำแนกผู้ป่วยเบาหวานโรงพยาบาล บ้านนา

เนื่องจากสามารถเก็บข้อมูลวัน เวลา และ
สถานที่เกิดได้ครบถ้วน จึงสามารถคำนวณตำแหน่ง
พระอาทิตย์ ลัคนา และตำแหน่งดาวจากลัคนาตาม
วิธีโหราศาสตร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการปรับ
ธาตุด้วยมหาพิศัตต์ทั่วไปที่พัฒนาขึ้นได้

การกระจายความถี่จำนวนผู้ป่วยเบาหวาน ในแต่ละราศี พบว่า เมื่อจำแนกตามตำแหน่งพระอาทิตย์ เป็นการกระจายแบบไม่สม่ำเสมอ ส่วนการจำแนกตามลัคนาไม่แตกต่างไปจากสัดส่วนอันโตนาทีในแต่ละราศี และสัดส่วนผู้ป่วยเบาหวาน จำแนกเพศและราศีตามตำแหน่งพระอาทิตย์ และลัคนาที่มากกว่าและน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ($100/12 = 8.33\%$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ความเชื่อมั่น 95% ดังแสดงในรูปที่ 2 และ รูปที่ 3 ตามลำดับ

รูปที่ 2 สัดส่วนผู้ป่วยเบาหวานจำแนกตามตำแหน่งพระอาทิตย์

รูปที่ 3 สัดส่วนผู้ป่วยเบาหวานจำแนกตามลัคนา

การทดสอบสมมติฐานสัดส่วนว่า ตำแหน่งของดาวจากลัคนาที่มีสัดส่วนมากกว่าค่าเฉลี่ย 8.33% (1/12) แสดงในตารางที่ 1 พบว่า ดาวพุธ ดาวเสาร์ และดาวเกตุ มีสัดส่วนผู้ป่วยเบาหวานจำแนกตำแหน่งดาวห่างจากลัคนาไม่แตกต่างไปจากค่าเฉลี่ย แต่สำหรับพระอาทิตย์พบสัดส่วนมากกว่าค่าเฉลี่ยที่ระยะห่างเป็น 6 และ 12 แก่ลัคนา พระจันทร์ เป็น 9 แก่ลัคนา อังคาร เป็น 10 แก่ลัคนา พฤหัส เป็น 10 แก่ ลัคนา ราหู เป็น 1 (กุม/ทับลัคนา) และ มฤตยู เป็น 10 และ 11 แก่ลัคนา

ตารางที่ 1 ตำแหน่งดาวนับจากลัคนาของผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลบ้านนา ซึ่งทดสอบสมมติฐานว่า มีสัดส่วนมากกว่าค่าเฉลี่ย

ดาว	ตำแหน่งดาว		จำนวนผู้ป่วย		อันดับ	ค่า Z
	นับจากลัคนา	เรียกว่า	(คน)	%		
อาทิตย์	6	-	79	12.36%	1	3.686
	12	-	74	11.58%	2	2.970
จันทร์	9	ตรีโกณ หลัง	66	10.33%	1	1.825
อังคาร	10	จตุโกณท์ ทสเกณท์	73	11.42%	1	2.827
พุธ						ไม่ปฏิเสธ Ho
พฤหัสบดี	10	จตุโกณท์ ทสเกณท์	77	12.05%	1	3.399
ศุกร์	6	-	72	11.27%	1	2.684
เสาร์						ไม่ปฏิเสธ Ho
ราหู	1	กุมลัคนา	70	10.95%	1	2.397
เกตุ						ไม่ปฏิเสธ Ho
มฤตยู	10	จตุโกณท์ ทสเกณท์	69	10.80%	1	2.254
	11	โยคหลัง	67	10.49%	2	1.968

หมายเหตุ : Ho = ไม่แตกต่างจากค่าเฉลี่ย

Ha = แตกต่างจากค่าเฉลี่ย

ค่า Z ที่ = .05 เท่ากับ +/-1.645

สรุป

ผู้ป่วยเบาหวาน มีสัดส่วนจำแนกตามตำแหน่งพระอาทิตย์ในแต่ละราศีแตกต่างกัน ทั้งในการคำนวณแบบการแพทย์แผนไทยและวิธีโหราศาสตร์ไทย ในขณะที่การคำนวณแบบโหราศาสตร์ไทย สัดส่วนการมีลัคนาในแต่ละราศีไม่แตกต่างกัน (จะมีลัคนาราศีใดก็พบผู้ป่วยเบาหวานได้ไม่แตกต่างกัน) แต่ดาวที่ทำมุมกับลัคนาซึ่งมีมากกว่าค่าเฉลี่ยได้แก่ พระอาทิตย์ เป็น 6 และ 12 แก่ลัคนา พระจันทร์ เป็น 9 แก่ลัคนา อังคาร เป็น 10 แก่ลัคนา พฤหัส เป็น 10 แก่ลัคนา ราหู เป็น 1 คือกุม/ทับลัคนา มฤตยู เป็น 10 และ 11 แก่ลัคนา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อปรับธาตุด้วยมหาพิภดทั่วไป

เนื่องจากนักศึกษาที่ได้ทดสอบการใช้งานโปรแกรมดังกล่าว เป็นผู้ที่เคยใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป หรืออินเทอร์เน็ตมาแล้วทั้งสิ้น เมื่อมาทดสอบใช้งานจึงสามารถใช้งานได้เป็นอย่างดีก็ตาม การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปถือเป็นการบริโภคนิยมอย่างหนึ่ง การเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทยจำเป็นต้องให้นักศึกษาได้เรียนรู้เข้าใจถึงวิธีการคำนวณดังกล่าวด้วย เพื่อให้ นักศึกษามีทุนทางภูมิปัญญาสามารถพึ่งพาตนเองตลอดจนสามารถตรวจสอบความผิดพลาดจากการใช้โปรแกรมได้ด้วย

2. การใช้ปฏิทินจันทรคติกับการแพทย์แผนไทย

ข้อกำหนดช่วงวันในพระคัมภีร์ปฐมจินดาและพระคัมภีร์สมุฏฐานวินิจจัย ในการจำแนกธาตุกำเนิด ฤดูแล้ง ฤดูแล้ง ฤดูแล้ง ฤดูแล้ง และตำแหน่งพระอาทิตย์ ไม่ได้ระบุถึงช่วงวันขึ้นแรมเดือน เมื่อเป็นปีอธิกมาสไว้ และปฏิทินจันทรคติก็เป็นปฏิทินที่จัดทำขึ้นตามแบบประเพณีร่วมกับความเห็นส่วนตัวของผู้มีหน้าที่ จึงกล่าวได้ว่าการที่แพทย์แผนไทยใช้อุตสมุฏฐานโดยอิงกับปฏิทินจันทรคติ จึงไม่ใช่สิ่งที่สอดคล้องกับกฎของฤดูกาลตามธรรมชาติทั้งหมด

3. ความสอดคล้องกันกับพระคัมภีร์การแพทย์แผนไทย

การคำนวณจำแนกผู้ป่วยเบาหวานตามวิธีการแพทย์แผนไทย เกี่ยวกับธาตุกำเนิด ฤดูแล้ง ฤดูแล้ง ฤดูแล้ง ฤดูแล้ง และตำแหน่งพระอาทิตย์ จัดทำเป็นสถิติและสามารถใช้สถิตินั้นภายใต้เงื่อนไขและข้อจำกัดของวิธีการจัดจำแนกดังกล่าว

การคำนวณจำแนกผู้ป่วยเบาหวานตามวิธีโหราศาสตร์ไทย เกี่ยวกับสมุสอาทิตย์ ลัคนา ราศีธาตุจากลัคนา และการทำมุมกับลัคนาของดาวทั้ง 10 ดวง ก็น่าจะใช้เป็นจุดเริ่มต้นของการเก็บรวบรวมด้วยหลักวิชาสถิติ เพื่อใช้ข้อมูลสถิติประกอบการทำนายตามวิธีของโหราศาสตร์ไทย เพราะในทางวิชาการโหราศาสตร์ไทยภาคการคำนวณพระคัมภีร์สุริยยาตร์มีกฎเกณฑ์การคำนวณที่แน่นอน แต่ภาคการทำนายมีแนวคิดที่ต่างกันของโหราจารย์สำนักต่างๆ มากมาย ซึ่งมักอธิบายปรากฏการณ์ด้วยกรณีศึกษาเพียงบางกรณี มิใช่ด้วยวิธีการทางสถิติดังที่แสดงในการวิจัยครั้งนี้

4. ข้อมูลจากทั้งสองโรงพยาบาลคำนวณสมมุติพระอาทิตย์ด้วยวิธีโหราศาสตร์ไทย พบว่า สัดส่วนผู้ป่วยเบาหวานมีรูปแบบการกระจายต่างกัน ทั้งๆ ที่ผู้ป่วยเบาหวานจากโรงพยาบาลทั้งสองแห่ง มาจากพื้นที่จังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดนครนายก ซึ่งอยู่ติดกัน ในทางการแพทย์แผนไทยก็คงอธิบาย ด้วยประเทศสมมุติฐานได้บางส่วน อย่างไรก็ตาม การหาค่าอธิบายจำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับการศึกษา เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจัยในการกำหนดภาวะ สุขภาพเพิ่มเติม

5. การกำหนดสูตรตำรับยาหาพิศัตถ์ไป จะใช้ตามตำแหน่งพระอาทิตย์ตามความเชื่อใด ระหว่างวิธีการแพทย์แผนไทยกับวิธีโหราศาสตร์ไทย ยังมีความจำเป็นในการศึกษาเชิงประจักษ์เพื่อ สนับสนุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเรื่องนี้

6. การยอมรับของผู้เชี่ยวชาญด้านการ แพทย์แผนไทย เนื่องจากเป็นภูมิปัญญาที่ไม่ได้ กำหนดความชัดเจนไว้ การศึกษาวิจัยที่เกิดขึ้น ก็น่าจะทำให้ข้อมูลที่นำไปพิจารณาเพื่อให้เกิดโอกาส การพัฒนาการแพทย์แผนไทยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การเก็บข้อมูลผู้ป่วยโดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูล และสร้างตัวแปรขึ้นตาม หลักการแพทย์แผนไทยหรือโหราศาสตร์ไทย แล้ว สรุปลค่าสถิติเพื่อการทำนายหรือทดลองใช้ทาง สถิติ การวิเคราะห์พหุตัวแปร (Multivariate Data Analysis) เพื่อการทำนายภาวะสุขภาพตามหลัก การแพทย์แผนไทย และโหราศาสตร์ไทยต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนักศึกษาคณะกรรมการแพทย์แผน ตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต ที่ลงทะเบียนเรียน ORM 226 ผดุงครรภ์ไทย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ได้ร่วมมือตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปที่พัฒนาขึ้น

ขอขอบคุณนายแพทย์สุรรัตน์ สุขประเสริฐ คุณอุบล บุญรอด และคุณผกายวรรณ กรอบสนธิ ที่ได้อนุเคราะห์ข้อมูลผู้ป่วยเบาหวานที่มาใช้บริการ ของโรงพยาบาลปทุมธานี ในปี พ.ศ.2522

ขอขอบคุณนายแพทย์สุวรรณ เพ็ชรรุ่ง และคุณทับทิม ย้อยสนธิ ที่ได้อนุเคราะห์การ เก็บข้อมูลผู้ป่วยเบาหวานโรงพยาบาลบ้านนา จังหวัดนครนายก ระหว่างมีนาคมถึงพฤษภาคม 2553

ขอขอบคุณพลตรีบุณนาค ทองเนียม ที่ได้ ถ่ายทอดวิธีการทำปฏิทินจันทรคติ และการ คำนวณตำแหน่งดาวตามพระคัมภีร์สุริยยาตร์ให้ แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณอาจารย์ชานนท์ บุรี แผนก วิชาสมุนไพร วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี ที่ได้ ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณนายแพทย์ลือชา วนรัตน์ คณบดีคณะการแพทย์แผนตะวันออก ที่ตระหนัก ถึงการพัฒนาการแพทย์แผนไทย ทั้งทางด้านการ แพทย์แผนไทย และโหราศาสตร์ที่ขาดหายไป

และขอขอบคุณ ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต
ที่ได้สนับสนุนทุนการวิจัยครั้งนี้

บรรณานุกรม

- ทองเจือ อ่างแก้ว. (2493). *คัมภีร์สุริยยาตร์และดวงพิไชยสงคราม*. พระนคร : โรงพิมพ์
มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- เทพย์ สาริกบุตร. (2511). *โหราศาสตร์ปริทรรศน์ ภาค ๑ ฉบับมาตรฐาน*. พระนคร : โอเดียน
การพิมพ์.
- เพ็ญนภา ทริพย์เจริญ. (2537). *ประมวลทฤษฎีการแพทย์แผนไทย เล่ม ๑ พระคัมภีร์สมุฏฐาน
วินิจฉัย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- มูลนิธิฟื้นฟูส่งเสริมการแพทย์ไทยเดิมฯ อายุรเวทวิทยาลัย (ชวักโกมารภักจ). (2541). *ตำรา
การแพทย์ไทยเดิม (แพทยศาสตร์สงเคราะห์) ฉบับพัฒนา ตอนที่ ๑*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สีไทย.
- วัฒนา ชยธวัช. (2552). *การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน*. ศูนย์สนับสนุน
และพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สถาบันภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *แพทยศาสตร์สงเคราะห์ภูมิปัญญาทาง
การแพทย์และมรดกทางวรรณกรรมของชาติ*. กรุงเทพฯ : ศูรสภา.
- Jean Meeus. (1991). *Astronomical Algorithms*. Virginia : Willmann-Bell, Inc.